

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

**Základní škola Frenštát pod Radhoštěm, Záhuní 408,
okres Nový Jičín**

Záhuní 408, 744 01 Frenštát pod Radhoštěm

Identifikátor školy: 600138437

Zřizovatel: Město Frenštát pod Radhoštěm, náměstí Míru 1, PSČ 744 01

Školský úřad Nový Jičín, Štefánikova 9, 741 11 Nový Jičín

Termín konání komplexní inspekce: 21. - 28. září 1999

Čj.	146 598/99-05043
Signatura	kn4ct101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Frenštát pod Radhoštěm, Záhuní 408, okres Nový Jičín je úplnou základní školou s právní subjektivitou (příspěvková organizace). V školním roce 1999-2000 ji navštěvuje 675 žáků zařazených do 27 tříd. Počet žáků se blíží cílové kapacitě uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol (690).

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16847/96-2 dne 30. dubna 1996. V jedné třídě 6. ročníku byla v školním roce 1999-2000 zahájena rozšířená výuka tělesné výchovy dle programu čj. 29738/96-22-50.

Město Frenštát pod Radhoštěm nevydalo vyhlášku o spádových obvodech, takže ředitelé frenštátských škol rozhodují při zařazování žáků podle neoficiálního rozdělení města na obvody, na kterých se dohodli. Stejně postupují i při zařazování žáků z obcí v okolí Frenštátu pod Radhoštěm.

V době inspekce probíhala výuka v 26 třídách v budovách areálu školy v Záhuní 408. Zbývající třída (IV. C) byla umístěna do budovy Střední průmyslové školy Frenštát pod Radhoštěm. Část výuky této třídy se však také realizovala v areálu v Záhuní 408. Vedení školy neiniciovalo změnu v zařazení do sítě škol, a proto odloučené pracoviště v střední škole nebylo uvedeno v rozhodnutí o zařazení do sítě.

Součástí školy jsou kromě základní školy i školní družina o dvou odděleních a školní jídelna.

Ve škole pracují v současné době 42 pedagogičtí pracovníci (z tohoto počtu je jeden pedagog dlouhodobě nemocný). 38 pedagogických pracovníků získalo potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost pro základní školu. Tři ze čtyř pracovníků, kteří způsobilost pro výuku na základní škole nezískali, absolvovali vysokoškolské studium neučitelského směru, v čtvrtém případě jde o absolventku střední pedagogické školy s kvalifikací pro práci v školní družině. Dle sdělení ředitele školy pouze jeden z pedagogických pracovníků bez kvalifikace pro základní školu zahájil studium, po jehož absolvování získá způsobilost pro výuku předmětu informatika.

Hodnocení kvality vzdělávání na 1. stupni základní školy v 1. - 3. ročníku

Na 1. stupni bylo hospitováno v 1. až 3. ročníku ve čtyřech hodinách jazyka českého a čtyřech hodinách matematiky.

Časová dotace hospitovaných předmětů byla v souladu s učebním plánem. Škola má velmi dobře rozpracované tematické plány pro 1. a 2. ročník. Tematické plány 2. ročníku vhodně navazují na plány ročníku předchozího. 3. ročník má nedostatečně zpracovaný tematický plán českého jazyka, který neodpovídá členění učiva v učebních osnovách, není v něm dodržena kontinuita a je zpracován podle učebnice. Tento plán nemá uveden rok zpracování, autora, ani učebnice, které se používají. V tematickém plánu není zahrnuta literární výchova. Výukové cíle sledovaných hodin byly vhodně stanoveny.

Vyučující splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro 1. stupeň základní školy.

Prostorné třídy jsou dobře osvětleny, větrány, účelně vybaveny. Všechny třídy mají dobrou estetickou úroveň, jsou vyzdobeny výrobky žáků. V jedné z prvních tříd je špatně umístěn nábytek, takže brání úplnému otevření tabule a žáci v krajních lavicích na tabuli nevidí. V 1. a 2. ročníku byly zařazovány relaxační chvilky.

Vyučovací hodiny byly dobře připravené. Učitelé vydávali jasné organizační pokyny. Při výuce byly střídány činnosti, takže žáci byli po celou dobu zaujati a soustředěni. Vynikající byly

zvláště hodiny českého jazyka a matematiky ve dvou prvních třídách. Ve všech třídách mají žáci vytvořeny dobré pracovní i kázeňské návyky, dovedou se přiměřenou dobu soustředit. Pro zpestření hodin byly využívány kromě učebnic připravené tabule, různé pomůcky, soutěživé hry a hádanky. Žáci pracovali individuálním tempem.

Ve všech hodinách byli žáci v úvodu i průběhu vyučování vhodně motivováni, bylo ověřováno pochopení učiva, obtížné části procvičovány. V průběhu vyučování byly střídány formy a prostředky, mluvené i psané slovo, práce s knihou, využití názorného materiálu. Hodnocení žáků bylo prováděno pouze slovně, ve většině případů bylo pozitivní.

V oblasti komunikace mezi žáky a pedagogy byly shledány rozdíly. S výjimkou tříd 1. ročníku byl ve všech zbývajících třídách pocíťován nedostatek prostoru pro komunikaci žáků.

Úroveň dovedností a vědomostí žáků ve všech třídách byla velmi dobrá.

Celkově je kvalita vyučování v 1. - 3. ročníku hodnocena jako velmi dobrá.

Český jazyk

Na kvalitní práci metodického sdružení a vyučujících prvního stupně navazuje rovněž kvalitní výuka českého jazyka na 2. stupni. Je podložena velmi dobrými personálními podmínkami pro výuku a kvalitní prací předmětové komise českého jazyka (sjednocení počtu slohových prací, prověrek a diktátů, organizace návštěv divadelních představení, zajištění knihovnických lekcí, pravidelná účast v recitační soutěži a v olympiádě českého jazyka). Na dobré úrovni je vybavení kabinetu českého jazyka. Negativní skutečností je, že se nepodařilo zajistit učebnici literatury pro 7. ročník. Škola zajistila sady školního vydání nových Pravidel českého pravopisu. Nové vydání Stručné mluvnice české zatím zakoupeno nebylo. Rovněž Slovník spisovné češtiny je pro žáky k dispozici pouze ve starém vydání. Bohatý je fond školní žákovské knihovny, i když v době inspekce nebylo možno knihy půjčovat.

Časová dotace českého jazyka odpovídá přijatému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků zachycené v tematických plánech odpovídá zásadám učebnímu plánu. Vyučující mají k dispozici individuální učební plány pro žáky se specifickými poruchami učení.

Struktura hospitovaných hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Zřetelná byla snaha používat pestřejší metody práce. Objevila se podpora skupinové práce žáků. Žáci se specifickými poruchami učení jsou při výuce zohledňováni. Žáci jsou vedeni k zdůvodňování gramatických jevů. Výuka mluvnice tedy nespočívá na pouhém drilu. V hodinách byl efektivně využit vyučovací čas.

Vstupní motivace se objevila v míře přiměřené charakteru učiva. Probrané učivo bylo procvičeno. Větší pozornost bude třeba věnovat závěrečnému shrnutí výsledků hodiny, hodnocení výkonu žáků, poučení o praktickém využití probraného učiva. Navíc lze doporučit častější využívání metody práce s chybou. Při průběžné motivaci žáků je třeba pamatovat na to, že sotva lze považovat za účinnou motivaci hlasité upozornění celé třídy na nedostatky v práci jednotlivých žáků. Naštěstí se tento způsob „motivace“ objevil jen ojediněle a převažovala motivace pozitivní, tj. pochvala.

I přes výše uvedenou poznámku k motivaci převažovaly situace, které potvrzovaly dobré vztahy mezi vyučujícími a žáky. V hodinách nebylo třeba řešit projevy negativního chování žáků. Bylo patrné, že byla vytvořena pravidla komunikace, která umožňují efektivní práci.

Výuka českého jazyka má spíše nadprůměrnou úroveň, výrazně převažují pozitiva nad drobnými nedostatky.

Matematika 4. a 5. ročník

Ve 4. a 5. ročníku se pět hodin matematiky vyučovaných v rámci týdenní dotace shoduje s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu Základní škola.

Porovnáním učebních osnov s vypracovanými tematickými plány daného předmětu a se zápisy v třídních knihách a na základě vlastního pozorování ve vyučovacích hodinách zjistila inspekce nesrovnalosti, které spočívaly v tom, že učivo matematiky bylo rozšiřováno i nad rámec „rozšiřujícího učiva“ uvedeného ve vzdělávacím programu. Uvedené nesrovnalosti byly v průběhu inspekce odstraněny.

Matematiku vyučují třídní učitelé daných tříd, kteří jsou (až na jednoho, absolventa vysoké školy nepedagogického zaměření) odborně a pedagogicky způsobilí. Dvě učitelky mají odbornost speciální pedagog. Výuka probíhala v kmenových třídách s vyhovujícími prostorovými, světelnými a tepelnými podmínkami. Ve všech třídách používali žáci stejné učebnice.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala věku žáků, výběr učiva byl náročnější. Vyučující často střídali metody práce a využívali aktivitu a zájem žáků o výuku. Vyučování bylo doplněno soutěžemi. Prostor byl dán také samostatné práci žáků. Učitelé sledovali plnění cílů, které si na začátku hodin stanovili. Během výuky spolupracovali žáci jak mezi sebou, tak i s učitelem. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Žáci s vývojovými poruchami učení byli zohledňováni ojediněle.

Děti byly motivovány již na začátku vyučovací jednotky podrobným uvedením cíle hodiny a krátkým opakováním zvládnutého základního učiva. Učitelé často hodnotili aktivitu žáků a nešetřili pochvalou a povzbuzením. Při řešení příkladů byla žákům učiteli poskytována pomoc. Chyby žáků byly analyzovány a uváděny na pravou míru.

Mezi žáky navzájem i mezi učiteli a žáky byl vytvořen přátelský vztah při vzájemném respektu. Výuka se konala v prostředí důvěry, příznivém pro spolupráci, s velkou mírou tolerance. Děti rády diskutovaly o probírané látce, slovní i písemný projev odpovídal věku. K předmětu měli žáci pozitivní vztah. Verbální i neverbální projev vyučujících byl na odpovídající úrovni.

Plánování a přípravu výuky hodnotí inspekce jako dobré, podmínky výuky jsou velmi dobré, organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré, oblast motivace a hodnocení byla velmi dobrá, komunikaci a interakci hodnotí inspekce jako velmi dobrou. Vzdělávací výsledky byly velmi dobré. Celkově je hodnocena úroveň výuky jako velmi dobrá.

Matematika 6. - 9. ročník

Úpravy počtu hodin výuky matematiky provedené v jednotlivých ročnících 2. stupně (6. ročník - 5 vyučovacích hodin týdně, sportovní třída - 4 hodiny, z toho 1 hodina dělené výuky, 7. a 8. ročník - 4 hodiny, 9. ročník - 5 hodin) jsou v souladu s uvedenými učebními dokumenty. V 8. a 9. ročníku je zaveden volitelný předmět technické kreslení v rozsahu 1 hodiny týdně. Přípravou učebních plánů se zabývají metodické orgány, které garantují obsahovou náplň a vzájemnou návaznost učiva jednotlivých ročníků. Provedená kontrola zjistila, že obsah učiva koresponduje s učebními osnovami, avšak plány jsou spíše formální záležitostí. Učivo, které bylo obsahem hospitovaných hodin, i stanovené výukové cíle odpovídaly osnovám. Stavba rozvrhu hodin není z hlediska psychohygieny optimální. V polovině tříd 2. stupně je matematika zařazena dvakrát týdně na čtvrtou, případně i pátou vyučovací hodinu, ve třídě VIII.B v úterý na šestou hodinu, když tato třída v pondělí matematiku nemá.

Matematiku na 2. stupni učí čtyři učitelé, kteří jsou odborně a pedagogicky způsobilí. K dispozici jsou až do 7. ročníku aktualizované řady učebnic a sbírek úloh, 8. a 9. ročník zatím využívá učebnice a sbírky úloh staršího vydání. Kabinet matematiky je kvalitně vybaven a

nabízí učitelům pro přípravu na vyučování řadu nejnovějších učebnic, sbírek úloh, knih s matematickými úlohami a odborné časopisy. Ve škole je dostatečné množství nástěnných metodických materiálů i rovinných a prostorových učebních pomůcek. Dle potřeby si v hodinách mohou žáci zapůjčit kalkulatory a matematické tabulky. Učitelé mohou pracovat se zpětným projektorem, případně využít k procvičování učiva výukový program Speemat a Terasoft. Výuka probíhala v kmenových třídách, prostorové, světelné a tepelné podmínky byly vyhovující. Učebny jsou vybaveny klasickým, již opotřebovaným školním nábytkem, tabulí běžnou i magnetickou a umyvadlem s tekoucí vodou. Zejména žákům v nejvyšších ročnících nevyhovuje velikost židlí. Estetická úroveň výzdoby učeben je dobrá, podnětnost pracovního prostředí s ohledem na matematiku je nízká.

Členění hodin bylo promyšlené. Výběr, množství a pořadí řešených úkolů odpovídaly věkovým zvláštnostem žáků. Učitelé vedli hodiny tak, aby žáci dosáhli předem formulovaných cílů. Většinou bylo užito rozmanitých aktivizujících metod. Během výuky inspekce nepozorovala zohledňování žáků se specifickými poruchami učení. Učebnice při vyučovacím procesu byly používány ojedinele, více byly využity matematické sbírky a výukové materiály připravené učiteli. Při řešení úloh používali žáci alternativní způsoby, které byly podrobně rozebírány. Ve vyučování bylo většinou účelně využito času, pro procvičování učiva byl ponechán dostatečný prostor. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Obecným zjištěním je slabší úroveň písemného a grafického projevu žáků.

Časté motivační výzvy a pozitivní posilování (např. pochvalou dílčího výkonu, oceněním snahy i rychlosti řešení úlohy) zvyšovalo aktivitu žáků. V některých případech využili vyučující zpětné vazby k analýze chyb a k fixaci logického uvažování a správných postupů. Učitelé účinně pomáhali při řešení složitějších úloh, jež byly voleny přiměřeně k dosavadním znalostem a zkušenostem žáků. Hodnocení bylo většinou pozitivní. Až na výjimky scházelo závěrečné hodnocení výkonů žáků a celková analýza nejčastějších chyb.

Pedagogové měli přirozenou autoritu (až na jednu výjimku) a svým projevem a přátelským vztahem k žákům vytvářeli příjemnou pracovní atmosféru. Kladením doplňujících otázek reagovali na chybné odpovědi žáků a usměrňováním kolektivních odpovědí vytvářeli předpoklady pro respektování dohodnutých pravidel komunikace a vzájemnou toleranci. Prostor pro diskusi byl vytvářen spíše ojedinele, na otázky učitelů odpovídali žáci v jednoduchých větách, k souvislému projevu nebyli vyzýváni.

Inspekce na základě pozorování v hospitovaných hodinách hodnotí znalosti žáků v matematice jako velmi dobré.

Na základě získaných poznatků hodnotí inspekce plánování a přípravu výuky jako příkladnou, podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré a výsledky výuky rovněž velmi dobré. Celková úroveň výuky je velmi dobrá.

Přírodopis

Výuka přírodopisu je realizována podle osnov čj. 18357/92-21 s výrazným ekologickým zaměřením; týdenní dotace pro 6., 7. a 9. ročník je dvouhodinová, pro 8. ročník jednoduhodinová. Vzhledem k umístění školy a blízkým Beskydám je tato volba vhodná. Přípravou učebních plánů se zabývá předmětová komise, která současně sleduje naplňování osnov a vzájemnou návaznost učiva jednotlivých ročníků. Provedená kontrola zjistila, že obsah učiva i stanovené výukové cíle korespondují s učebními osnovami.

Stavba obou navštívených hodin byla standardní, organizace z pozice řídicí úlohy učitele zvládnuta. Na zvolené metody ve spojení s množstvím a obtížností učiva reagovali žáci

pasivitou a nezájmem. Motivující prvky byly nevýrazné a žáci neměli dostatečný prostor uplatnit v návaznosti na učivo svá pozorování z přírody a životní zkušenosti. Výchozí znalosti byly prověřovány formou frontálního rozhovoru, testu a pracovních listů.

Přírodopis ve škole učí tři kvalifikované učitelky (jedna v době inspekce nepřítomna), jedna s kratší pedagogickou praxí.

Konkrétně výuce přírodopisu slouží odborná pracovna, která je vybavena speciálním žákovským nábytkem, avšak bez rozvodů vody a plynu. V pracovně je trvale umístěn zpětný projektor, televizor, video (včetně odborné videotéky) a aspektomat. Podnětnost a estetická úroveň učebny je vysoká. Systematicky uspořádané a přehledné metodické materiály, názorné demonstrační pomůcky, encyklopedie a přírodovědné časopisy jsou pro žáky soustavným zdrojem potřebných informací. Odborný kabinet je rovněž dostatečně vybaven širokou škálou moderních učebních pomůcek a metodických materiálů.

Stavba a členění obou navštívených hodin nebylo optimální. Převažovala frontální výuková komunikace s využitím názorných metodických materiálů (výklad, přednáška) a standardní metody utváření a upevňování vědomostí (rozhovor, zápis učiva). Prostor pro vyjádření vlastního názoru a samostatné, aktivní učení nebyl dostačující a vědomosti byly žákům pouze předávány. S ohledem na šíři a náročnost učiva nebyl výběr a množství předávaných informací patřičně korigován. V obou hodinách prokázali učitelé kvalitní odborné znalosti.

Dohodnutá pravidla jednání jsou žáky akceptovaná a vzájemné vztahy učitel žák se jeví bezproblémové. Posoudit komunikativní schopnosti žáků je obtížné, neboť učitelé nevyžadovali souvislé odpovědi.

S ohledem na skutečnost, že úvodní hodiny nelze považovat za standardní učební situaci, lze výuku přírodopisu hodnotit jako dobrou.

Fyzika

Inspekce porovnáním učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola s předloženým rozvrhem zjistila shodu v celkovém počtu vyučovacích hodin. Inspekce dále porovnávala učební osnovy daného předmětu s obsahovou stránkou vypracovaných tematických plánů, časovým řazením a návazností jednotlivých okruhů učiva. Plnění tematických plánů srovnávala inspekce se zápisy v třídních knihách a při vlastním pozorování ve vyučovacích hodinách. Učební osnovy byly plněny po stránce obsahové i odborné. Vzdělávací cíle odpovídaly určenému vzdělávacímu standardu, respektovaly kontinuitu vzdělávání a zdůrazňovaly spojení teoretické a empirické složky vzdělání v tomto předmětu.

Fyziku vyučují tři učitelé, z nichž dva jsou odborně a pedagogicky způsobilí a jeden je pouze pedagogicky způsobilý. Tato skutečnost však nesnižuje úroveň výuky. Výuka probíhala v kmenových třídách a v odborné učebně chemie a fyziky, která je motivačně vyzdobena a umožňuje svým technickým vybavením konání laboratorních prací. Prostorové podmínky a subjektivně posuzované podmínky tepelné a světelné byly v učebnách vyhovující. Všichni žáci používají platné učebnice fyziky. Některé jsou však již staršího data vydání (1991), a proto jsou postupně obměňovány. Žáci dále používají tabulky pro základní školu. Pro výuku a laboratorní práce jsou užívány ucelené starší soupravy pro demonstrační a žákovské pokusy. K některým tématům jsou k dispozici i výukové videokazety, lze používat i zpětných projektorů.

Ve všech hodinách byli žáci seznámeni s cílem hodiny. Při předávání informací navazovali učitelé na již známé teoretické a praktické poznatky žáků. Vyučovací jednotky byly většinou organizovány tak, že převažovala samostatná práce žáků. Učitelé střídali vyučovací metody podle cíle, který byl v daném okamžiku plněn. Výklad nové látky byl podložen samostatnými

žakovskými pokusy. Vyučující kladli důraz na přesné vyjadřování žáků a na logické zdůvodnění popisovaných jevů, doplňovali opakování již probraného, ale i nově probíraného učiva problémovými otázkami. Žáci byli schopni vyhledat v tabulkách potřebné informace. Zápisy do sešitů nebyly zdlouhavé, zdůrazňovaly pouze základní učivo. Využívání učebnic bylo ojedinelé. Zpětná vazba prostupovala všechny navštívené hodiny. Výklad učiva byl věcně správný.

Ve většině případů již podrobné uvedení vzdělávacího cíle a náplně vyučovací hodiny mělo částečně motivační charakter. Žáci byli ve všech fázích vyučovacího procesu motivováni problémovými otázkami, hodnocením jejich aktivity a častými pochvalami. Učitelé kladli důraz na pochopení vztahů a souvislostí uváděných jevů a na jejich aplikaci v praxi. Vyučující si většinou ověřovali pochopení zadávaných úkolů. Při samostatné práci žáků poskytovali učitelé účinnou pomoc. Úkoly byly zadávány adekvátně k věkovým zvláštěnostem, dosavadním vědomostem a zkušenostem žáků. Hodnocení žáků bylo převážně pozitivní.

Učitelé se žáky neustále komunikovali a vyžadovali slovní řešení problémů, podněcovali zamýšlení se žáků nad danými problémy, slovní popisy jejich řešení a případnou diskusi nad nimi. Na žácích byla požadována odborná a jazyková správnost, přesné, správné a úplné odpovědi. Vztah mezi vyučujícími a žáky byl přátelský, žáci a učitelé se navzájem respektovali. Ve většině hodin měli žáci o daný předmět zájem, který projevovali pozorností a aktivitou. Znalosti byly spíše nadprůměrné. Žáci dovedli poměrně dobře aplikovat teoretické poznatky na praktické využití.

Inspekce hodnotí plánování a přípravu jako velmi dobré, podmínky výuky se jevily jako velmi dobré, v organizaci, formách a metodách výuky převažují pozitiva, motivace žáků byla velmi dobrá, spolupráce a komunikace byla nadprůměrná. Celkově je hodnocena úroveň jako velmi dobrá.

Zeměpis

Byl hospitován jen v jedné vyučovací hodině.

Vyučující má zpracován kvalitní tematický plán. Na hodinu byla pečlivě připravena, učivo bylo prezentováno věcně správně a formou přiměřenou věku žáků. Cíle byly jasně stanoveny a během vyučovací hodiny splněny.

Do frontálního opakování učiva byli zapojeni všichni žáci, kteří pracovali s učebnicí, glóby i nástěnnou mapou. Nové učivo přímo navazovalo na opakování. Vyučující dbala na správnost názvosloví a optimálním způsobem využívala tabuli, pracovní sešity i školní zeměpisné atlasy. Žáci byli kladně motivováni, sami aktivní a většinou projevovali o předmět zájem. Jejich sešity jsou vedeny na velmi dobré estetické úrovni.

V závěru hodiny bylo učivo shrnuto, procvičeno a žákům byl zadán domácí úkol.

Hospitovaná hodina zeměpisu je hodnocena jako velmi dobrá. Materiálně technické podmínky pro výuku zeměpisu lze hodnotit jako dobré.

Cizí jazyky – německý jazyk a anglický jazyk

Ve škole se vyučuje od 4. ročníku dvěma cizím jazykům, angličtině a němčině. Týdenní hodinové dotace odpovídají vzdělávacímu programu. Tematické časové plány a jejich návaznost jsou koordinovány v předmětové komisi a odpovídají standardu vzdělávání cizích jazyků. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování, snaží se přizpůsobit náročnost učiva aktuální skladbě třídy. Plánované výukové cíle se zaměřují na soustavné rozšiřování slovní zásoby a nácvik komunikace v běžném denním a společenském

styku. Žáci s hlubším zájmem o jazyk se podílejí dvakrát ročně na vydání německého časopisu. Mají možnost uplatnit své vědomosti v pravidelně pořádaném odpoledni německých her a soutěží.

Německému jazyku vyučují tři učitelky. Pouze jedna z nich získala odbornou způsobilost pro výuku německého jazyka. V průběhu hospitací prokazovaly vyučující velmi dobrou aktivní znalost jazyka, rezervy byly spíše v respektování didaktických zásad a výběru metod. Škola nemá samostatnou odbornou učebnu cizích jazyků, většina pomůcek je soustředěna v kabinetu vedoucí předmětové komise a do kmenových tříd se podle potřeby přenášejí. Každý vyučující má k dispozici radiomagnetofon se sadami příslušných nahrávek. Vybavení kabinetu nástěnnými přehledy, odbornými příručkami, slovníky a doplňujícími texty je dostačující. Výběr učebnic je koncepční, starší tituly jsou užívány jako doplňkové materiály.

Pedagogové, kteří vyučují anglický jazyk, nezískali odbornou způsobilost pro jeho výuku. Jejich jazykové dovednosti jsou na vcelku dobré úrovni. Postrádají metodické dovednosti, které jsou pro moderní výuku nezbytné. Malý ohled berou na komunikativní cíle jazykové výuky. Více pozornosti budou muset věnovat pravidelné práci s magnetofonovými nahrávkami učebnicových textů. Jejich absence ve vyučování je neomluvitelná.

Navštívené hodiny byly vzhledem k termínu inspekce zaměřeny především na opakování učiva a zjišťování výchozího stavu vědomostí. Převažovaly frontální formy práce a hodnocení. Při samostatném doplňovacím cvičení učitelky individuálně pomáhaly slabším žákům. Mluvnické jevy byly procvičovány s podporou gramatických schémat v učebnici, málo byly využívány zápisy na tabuli. Magnetofonová nahrávka nového textu v hodině německého jazyka nebyla funkčně využita, což platí i pro jedinou z hospitovaných hodin jazyka anglického, v níž byla použita magnetofonová nahrávka.

Jednotlivé části hodin postrádaly motivační úvod, v jedné hodině byla jako motivační prvek zařazena píseň. Znalosti slovní zásoby a gramatiky byly aplikovány v krátkých dialogích a odpovědích na otázky k textu. Výkony žáků nebyly při frontálním zkoušení hodnoceny.

Žáci velmi dobře spolupracovali s vyučujícími, pomáhali si navzájem při prezentaci dialogů. Základní pokyny a běžné fráze uváděly učitelky v německém jazyce, komunikace žáků s učitelem byla nesmělá, většinou jednoslovná. Malá pozornost byla věnována opravě a nácvičce správné výslovnosti. V hodinách jazyka anglického se dialogů vyskytovalo méně a hodiny byly vedeny z větší části v českém jazyce.

Oblast plánování a přípravy výuky je hodnocena jako dobrá. Část tematických časových plánů vychází z učebních osnov (na jiných je patrné, že byly zpracovány podle používané učebnice). Stanovené výukové cíle jsou málo konkrétní, není rozlišeno základní a rozšiřující učivo. Podmínky výuky jsou hodnoceny jako průměrné jak v oblasti personální, tak i materiální. Oblast organizace, forem a metod výuky je hodnocena jako ještě vyhovující. V hodinách převládaly rutinní formy opakování, nebylo využíváno širší spektrum jazykových metod. Oblast motivace a hodnocení se jevila jako ještě vyhovující. Vzhledem k typu hodin byla motivační část minimální a kontrola správnosti byla prováděna frontálně, nebylo možno zjistit adekvátnost hodnocení. Oblast komunikace a interakce v hodinách německého jazyka byla hodnocena jako dobrá, žáci respektovali pokyny učitele, projevovali pochopení cizojazyčné komunikace a byli vedeni k samostatnému mluvnímu projevu.

Výuka německého jazyka je hodnocena jako dobrá a výuka anglického jazyka jako vyhovující, což je vzhledem k personálním podmínkám pochopitelné. Lze očekávat zlepšení, vyučující totiž rozšiřují své jazykové dovednosti dalším studiem a o výuku anglického jazyka mají opravdový zájem.

Občanská a rodinná výchova

V průběhu inspekce byly navštíveny tři hodiny občanské výchovy a jedna hodina rodinné výchovy. Hodinová dotace těchto předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu. Stanovené výukové cíle časově rozpracované v tematických plánech jsou v souladu s učebními osnovami a vzdělávacími standardy.

Občanskou výchovu vyučuje celkem osm vyučujících, většinou třídních učitelek příslušných tříd. Pouze dvě z nich mají odbornou způsobilost k výuce tohoto předmětu. Rodinnou výchovu vyučují tři učitelky, jedna z nich absolvovala rozšiřující studium rodinné výchovy. Nedostatek odborné způsobilosti se neodrazil na kvalitě výuky. Vyučující navštěvují metodické akce k dané problematice, domlouvají se na výběru učebnic a mezipředmětové návaznosti jednotlivých témat. Výuka probíhala v kmenových třídách, které jsou dostatečně prostorné a esteticky upravené. Stavba hodin byla promyšlená, požadavky na žáky přiměřené, učitelé respektovali psychohygienické zásady. V hodinách kromě učebnic nebyly využity další pomůcky ani didaktická technika. Vhodnost učebnic učitelé zatím ověřují, učebnice slouží spíše jako pomocný text. Poznámky k probírané látce si žáci v přiměřeném rozsahu zapisují do sešitů.

Všechny navštívené hodiny měly jasně stanovené cíle, učivo bylo podáváno na úrovni přiměřené věku žáků a aktuální skladbě třídy. Žáci měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru a aplikaci nových pojmů na příklady z praxe. V jedné hodině bylo využito předvedení modelové situace s velmi dobrou žakovskou interpretací. Vyučovací hodiny byly účelně využity, v závěru shrnuty a zhodnoceny.

Uváděním příkladů z praxe byli žáci motivováni k vyjádření vlastních zkušeností a postojů. Sporné názory byly formou skupinové diskuse vhodně usměrňovány. Ve vyšších ročnících byli žáci vedeni k sebehodnocení. Frontální opakování prověřovalo znalosti již probraného učiva.

Ve všech hodinách se vyučující snažili rozvíjet komunikativní schopnosti žáků. Pouze v jedné ze tříd 8. ročníku byly reakce žáků velmi pasivní, převažoval monolog vyučující. V diskusích a předvádění modelových situací byli žáci vedeni ke spolupráci a toleranci.

Oblast plánování a přípravy výuky je hodnocena jako dobrá. Cíle učebních osnov jsou dodržovány, práce předmětové komise je spíše formální. Podmínky výuky jsou hodnoceny jako dobré, personální zajištění a materiální vybavení kabinetu je průměrné. Oblast organizace, formy a metody výuky je hodnocena jako velmi dobrá, odpovídala věku žáků a stanoveným výukovým cílům. Oblast motivace a hodnocení byla hodnocena jako velmi dobrá, zvolené příklady vycházely z žakovských životních zkušeností. Oblast interakce a komunikace byla opět hodnocena jako velmi dobrá, žáci byli vedeni k samostatnému vyjadřování a obhajování vlastních názorů.

Výuka občanské a rodinné výchovy byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hudební výchova

Hodinové dotace hudební výchovy v učebním plánu školy odpovídají schválenému vzdělávacímu programu. Kromě povinné hudební výchovy mají žáci 1. stupně možnost navštěvovat nepovinný předmět sborový zpěv a žáci 2. stupně pěvecký kroužek. Vyučující mají písemně zpracovány tematické časové plány učiva, které vycházejí z daných učebních osnov. Tematické plány pro třídy 2. stupně jsou velmi obecné, nelze v nich rozlišit konkrétní obsah učiva a základní a rozšiřující učivo. Tematické plány učitelky 5. ročníku jsou podrobné, funkční, evidentně se s nimi pracuje.

Hudební výchovu na 1. stupni učí vyučující se způsobilostí pro daný stupeň, na 2. stupni učí všechny hudební výchovy jedna vyučující s požadovanou odbornou způsobilostí. V průběhu

inspekce byly navštíveny třídy 5., 6. a 8. ročníku.

Ve škole není odborná učebna hudební výchovy, vyučování probíhá většinou ve třídě, která je vybavena klavírem a sousedí s kabinetem, v němž jsou uloženy potřebné pomůcky. Materiální vybavení kabinetu je průměrné, zahrnuje Orffovy rytmické a melodické nástroje, zpěvníky, gramofonové a CD nahrávky s příslušnou reprodukční technikou. Zastaralé (platné) učebnice slouží pouze jako doplňkové texty, zpěvníků Já písnička 2 je málo (15 kusů). Běžně se ve výuce využívají kopírované materiály. V hospitovaných hodinách byly respektovány psychohygienické požadavky, hlavně v 5. ročníku bylo dbáno na změnu forem práce i relaxaci. Ve výběru forem a metod práce se hodiny v 5. ročníku výrazně odlišovaly od hodin na 2. stupni. Učitelka v 5. ročníku respektovala požadavky hlasové hygieny, motivací každé činnosti aktivizovala zájem dětí, vhodně propojila teoretické znalosti hudební nauky s konkrétní pěveckou či poslechovou zkušeností. Do hodiny byly několikrát funkčně začleněny metody dramatické výchovy, které zvyšovaly emocionální prožitky žáků. Vhodně byly využity připravené materiály (kartičky, zápis na tabuli, rytmické nástroje), zařazen byl i poslech hudby, taneční ukázka a zpěv za doprovodu kytary. Prožitkový a činnostní charakter předmětu byl zřejmý, žáci s chutí spolupracovali. Hodiny hudební výchovy na 2. stupni byly stereotypní, opakované písně za rutinního klavírního doprovodu postrádaly výrazové rozlišení. Výklad nového učiva nebyl podložen názornými materiály a poslechovými ukázkami. Při nácviu nové písně byl vhodně zařazen rytmický doprovod, který žáky aktivizoval. Na shrnutí a procvičení nového učiva nezbyl čas. Hodnocení pěveckých výkonů jednotlivců je vzhledem k různému stupni hudebního sluchu problematické.

Oblast plánování a přípravy výuky je na 1. stupni hodnocena jako vynikající, na 2. stupni je průměrná. Podmínky výuky po stránce personální i materiální jsou hodnoceny jako dobré. Organizace, formy a metody výuky stejně jako motivace a hodnocení se na obou stupních výrazně odlišovaly, na 1. stupni jsou hodnoceny jako vynikající, na 2. stupni jako ještě dostačující. Interakce a komunikace byly na 1. stupni hodnoceny jako vynikající, na 2. stupni jako dobré.

Hodina hudební výchovy na 1. stupni byla hodnocena jako vynikající, hodiny na 2. stupni jako dobré. Celkově je výuka hudební výchovy hodnocena jako dobrá.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován na 2. stupni ZŠ s dvouhodinovou týdenní časovou dotací. Ve třídách VII. B, VIII. B a IX. B, v nichž jsou převážně zařazeni žáci se zájmem o závodní sportovní činnost je výuka povinné tělesné výchovy doplňována výukou nepovinného předmětu sportovní hry v rozsahu jedné až dvou vyučovacích hodin týdně. Jedná se převážně o klasické lyžování (běh a skok), sjezdové lyžování, odbíjenou, kopanou, plavání a voltíž.

Třída VI. B je od září 1999 zařazena do projektu MŠMT ČR o intenzifikaci činnosti tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy na ZŠ v součinnosti s příslušnými sportovními svazy, oddíly a kluby převážně olympijských sportů. Projekt spočívá především v personálním zabezpečení kvalifikovanými trenéry a ve finanční podpoře sportovní přípravy (tréninku) žáků zařazených do sportovních tříd. Jde hlavně o pokrytí nákladů na mzdy trenérů a zčásti na materiální vybavení. Týdenní dotace představuje v této třídě tři vyučovací hodiny povinné tělesné výchovy a dvě hodiny řízené tělesné přípravy vedené trenéry jednotlivých sportů.

Pro žáky tělesně oslabené jsou zřízeny na prvním i druhém stupni školy dvě skupiny nepovinného předmětu Zdravotní tělesná výchova s dvouhodinovou týdenní časovou dotací.

Pro žáky 3. ročníku je organizován povinný plavecký výcvik a pro žáky 7. ročníku pětidenní výcvik základního sjezdového lyžování, na který navazuje pro zájemce z vyšších ročníků

třídenní zdokonalovací lyžařský výcvik.

Zájemci z 6. ročníku mají možnost účasti v třídním turistickém kurzu a žáci 7. ročníku v kurzu cykloturistiky. V 8. ročníku se žáci mohou zúčastnit kurzů základů horolezectví a v 9. ročníku čtyřdenního vodáckého výcviku.

Pro žáky školy jsou pravidelně organizovány mezitřídní soutěže v košíkové, malé kopané, softbalu a soutěž ve skoku vysokém „Záhuňská laťka“, pořádaná i pro žáky ostatních škol ve městě.

Mnozí žáci školy, členové oddílů TJ Frenštát pod Radhoštěm, dosahují výrazných úspěchů v rámci republikových sportovních soutěží hlavně v klasickém lyžování (skoky a běh), odbíjené, plavání a ve voltíži.

Škola není členem Asociace školních sportovních klubů, ale přesto bývá častým pořadatelem okrskových i okresních soutěží pořádaných touto asociací. Žáci školy dosahují velmi dobrých výsledků zvláště ve sportovní gymnastice (4. místo družstva dívek v regionálním kole), odbíjené (2. místo dívek v okresním kole), košíkové, Poháru rozhlasu v lehké atletice atd.

Více než 95 % vyučovacích hodin je vyučováno kvalifikovanými a aprobovanými vyučujícími tělesné výchovy.

Ve škole pracuje aktivně předmětová komise tělesné výchovy, ve které jsou zapojeni všichni vyučující tělesné výchovy na 2. stupni. O jednáních komise jsou vedeny písemné zápisy.

K zabezpečení kontinuity mezi školou a sportovními oddíly je od školního roku 1999-2000 zřízen metodický orgán „Trenérská rada“. Jejimi členy jsou trenéři jednotlivých sportů i zástupci školy. Trenéři předkládají předsedovi trenérské rady tréninkové plány, plány závodů a soustředění. Každý trenér má se školou sepsanou písemnou smlouvu o náplni své činnosti.

Prostorové a materiálně technické podmínky pro výuku tělesné výchovy:

Škola vlastní dvě tělocvičny odpovídajících rozměrů pro nácvik sportovních her i sportovní gymnastiky, čtyři sklady na sportovní potřeby a dva kabinety pro vyučující TV. Materiální vybavení nářadím v tělocvičnách je nadstandardní.

Venkovní sportovní areál zahrnuje travnaté hřiště, 250 m dlouhý běžecký ovál se dvěma drahami, sprintérskou čtyřdráhou dlouhou 100 m, dva sektory pro skok daleký a sektor pro vrh koulí. V areálu jsou dva kurty pro odbíjenou a jeden pro tenis a hřiště pro košíkovou a házenou, které je využíváno i pro malou kopanou. V areálu je dřevěný domek pro správce sportovišť.

V rámci dohody s Městským úřadem ve Frenštátě pod Radhoštěm a sportovními oddíly využívá škola plavecký bazén, kluziště, tenisové kurty a lyžařský areál s můstky a běžeckými tratěmi na Horečkách.

Vlastní sportovní areál, možnosti využití dalších sportovišť a materiální vybavení školy sportovním nářadím a náčiním pro výuku tělesné výchovy jsou nadstandardní.

Celkové podmínky pro výuku tělesné výchovy ve škole lze hodnotit jako vynikající.

Hospitováno bylo ve čtyřech hodinách tělesné výchovy.

Vyučující tělesné výchovy mají pro jednotlivé ročníky zpracovány rámcové tematické plány vycházející z platných učebních osnov.

Všechny hospitované hodiny byly organizačně velmi dobře připraveny, podmínky pro výuku byly optimální.

V rámci rozvíjení zařazovali vyučující posilovací i relaxační a kompenzační cvičení, která odpovídala věku a pohlaví žáků. Nácvik jednotlivých lehkootletických disciplín byl metodicky správný, pestrý a byla dodržována základní pravidla bezpečnosti. Vyučující předváděli vlastní

kvalitní ukázky, k žákům přistupovali individuálně a průběžně opravovali chyby v technice. V rámci teorie byla připomínána i základní pravidla jednotlivých disciplin.

Žáci byli v hodinách kladně motivováni a vesměs projevovali vlastní zájem a aktivitu.

Výuka tělesné výchovy na druhém stupni ZŠ je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově lze hodnotit kvalitu vzdělávání jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy dlouhodobě věnuje náležitou pozornost plánování výchovně-vzdělávacího procesu. Koncepční záměry školy vycházejí z analýzy podmínek školy a reagují na společenskou poptávku prostředí, v němž se škola nachází. Vedení školy spolu s některými pedagogickými pracovníky, místní tělovýchovnou jednotou a představiteli města zpracovalo projekt, který vedl k zavedení rozšířené výuky tělesné výchovy v jedné ze tříd šestého ročníku od školního roku 1999-2000. Kromě kmenových žáků školy byli do třídy přijati i vybraní žáci z ostatních škol ve Frenštátě a okolí.

Dlouhodobé záměry školy jsou zachyceny i v plánech ročních (např. návštěva družební školy v Německu, školní olympiáda s účastí spřátelených škol z Německa a Polska v plánu na školní rok 1999-2000).

Dotazníky, které v průběhu inspekce vyplnili zákonní zástupci, potvrzují, že zaměření školy na tělesnou výchovu je rodiči podporováno a vysoce oceňováno.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů podporuje sportovní zaměření školy, ale ani ostatní složky vzdělávání nejsou zanedbávány. Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou zpracovány individuální plány.

Organizování

Kompetence pracovníků jsou jasně vymezeny. Ředitel školy přenesl na členy vedení školy příslušné pravomoci. Organizační struktura by umožnila účinné řízení školy ve všech oblastech, pokud by byla doplněna fakticky účinným systémem kontroly.

Dokumentace školy upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti školy je sice vedena, ale vedle drobných nedostatků (chybějící podpisy, razítka a názvy vzdělávacího programu a číslo jednacích programů v třídních knihách), které byly odstraněny v průběhu inspekce, byly zjištěny i nedostatky ve vedení dokumentace, které přetrvávají řadu let. Škola nepoužívala závazné tiskopisy pro dokumentaci průběhu opravných zkoušek (až v školním roce 1998-1999 byl použit správný protokol). Absence pravidelné a účinné kontroly se projevuje i v předepsané dokumentaci tříd, tj. ve vyplňování katalogových listů a třídních výkazů (přepisování údajů, přeškrtnutí, rubriky chybně vyplněné už před několika lety, případně vůbec nevyplněné, chybějící číslo jednacích opatření MŠMT ČR, podle něhož je možno klasifikovat žáky 1. ročníku na konci 1. pololetí jedinou známkou). V průběhu inspekce nebyly předloženy některé z dokumentů, na jejichž základě byla škola zařazena do sítě škol. Všechny chybějící doklady jsou dle sdělení ředitele uloženy u zřizovatele. V zřizovací listině školy není správně uveden název školy, což ovšem není chybou ředitele školy, ale zřizovatele. Chybná úřední razítka byla ještě v průběhu inspekce opravena.

Ředitel ustanovil pedagogickou radu jako svůj poradní orgán. Účinně využívá i další poradní orgány jako jsou předmětové komise a metodická sdružení učitelů 1. stupně. Předmětové komise a metodická sdružení zpracovávají plány své činnosti.

Pracovníci školy mají přístup k potřebným informacím ve sborovně školy (např. pracovní řád a vnitřní platový předpis se zásadami pro přiznávání osobních příplatků a odměn) a některé dokumenty (např. řád školy) jim byly předány v kopii. Žáci jsou informováni pomocí nástěnek.

Katalogové listy obsahující osobní údaje o žácích jsou uloženy v uzamykatelných kabinetech u jednotlivých třídních učitelů.

Řád školy v potřebném rozsahu usměrňuje aktivity žáků v průběhu vyučování. Kromě povinností jsou v něm zmíněna i práva žáků, je totiž zakončen výňatky z Úmluvy o právech dítěte. Dodatek k řádu školy, v němž je uvedeno, že v polední přestávce žák opouští školu a v okolí školy se chová ukázněně, bude muset být upraven, jelikož někteří ze zákonných zástupců (zvláště rodiče dojíždějících žáků) nemají možnost postarat se v době polední přestávky o bezpečí svých dětí.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům. Vedení školy bylo doporučeno, aby převedlo výuku IV. C ze střední průmyslové školy do budovy základní školy. Nežádoucí přecházení na hodiny jazykové výuky a tělesné výchovy bude dle vyjádření ředitele školy odstraněno v nejbližší možné době.

Zákonní zástupci jsou průběžně informováni třídními učiteli, popř. dalšími vyučujícími na pěti třídních schůzkách v průběhu školního roku. Kromě toho jsou zákonným zástupcům nabízeny individuální konzultace. Škola zavedla žákovské knížky, potřebné informace jsou tedy poskytovány rychle a úplně. Pro zlepšení spolupráce rodičů se školou lze doporučit pořizování zápisů z třídních schůzek, v nichž by byly zachyceny náměty a připomínky. Zatímco kritéria pro přijetí do třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy byla předem dána a zveřejněna (limity výkonů a doporučení sportovních oddílů), chyběla kritéria pro zařazení žáků 4. ročníků do jazykových skupin. Ředitel školy je zpracoval v průběhu inspekce.

Výroční zpráva školy poskytuje veřejnosti dostatek informací a slouží škole jako zdroj sebehodnocení. Uvádění údajů o kvalifikovanosti a délce praxe je požadováno přímo zákonem ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, přesto je však třeba zároveň s uvedením údajů respektovat právo pracovníků na ochranu osobních údajů a nezveřejňovat jméno a příjmení pracovníků a jejich věk.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy zpracoval kritéria pro přiznávání osobních příplatků, jež jsou součástí vnitřního platového předpisu.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pracovníků jak v oblastech rozšiřujících už dosaženou úroveň vzdělání, tak i při získání pedagogické způsobilosti u pracovníků, kteří ji dosud nemají. S takovými pracovníky jsou sepsány smlouvy o poskytování studijních úlev.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy zpracoval plán kontrolní a hospitační činnosti. Kontrolní činnost mají ve svých náplních práce uvedenu i oba zástupci. Některá ze selhání kontrolního systému byla uvedena již výše v bodě Organizace. Dalším případem, kdy kontrolní mechanismy neplnily svou funkci, je porušení § 10 odst. 8 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. Při kontrole katalogových listů tříd 1. – 9. ročníku bylo totiž zjištěno, že sedm žáků, kteří v současné době navštěvují školu, opakovalo ročník, i když na konci předchozího školního roku prospěli.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je na dobré úrovni. Řada aktivit, které jsou jednoznačně vysoce hodnoceny (koncepte školy a práce spojená s jejím prosazením, prezentace školy na veřejnosti), je znehodnocována nižší úrovní kontrolní činností.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Ve škole pracují od školního roku 1999-2000 ve funkci výchovných poradců dvě pedagogické pracovnice. Zpracovaly kvalitní plán práce výchovného poradenství s dlouhodobými úkoly a konkretizací úkolů pro 1. a 2. stupeň v školním roce 1999-2000. Podle tohoto plánu byli integrováni žáci s poruchami učení rozděleni do skupin, jež byly přiděleny jednotlivým vyučujícím, zároveň byl stanoven den a hodina reedukační péče.

V minulém školním roce bylo v 1. - 4. ročníku evidováno 24 žáků s poruchami učení, které potřebovaly reedukační péči. Z tohoto počtu 9 žákům končila platnost dokumentace péče o zdraví postiženého žáka. Škola odeslala 19. května 1999 Pedagogicko-psychologické poradně Nový Jičín žádost o vyšetření žáků a prodloužení platnosti posudků. Do dne inspekce nebylo 7 žáků ještě vyšetřeno, a nemohli být proto zařazeni do reedukační péče, i když by podle sdělení výchovné poradkyně péči potřebovaly. Podle metodického pokynu MŠMT ČR čj. 18996/97-22 nelze bez odborného posudku speciálně pedagogického centra nebo pedagogicko-psychologické poradny evidovat postiženého žáka jako žáka integrovaného.

Individuální plány žáků s poruchami učení jsou dobře zpracovány. U některých však v tomto školním roce chybějí podpisy zákonných zástupců.

Výchovná poradkyně pro 2. stupeň stanovila v září konzultační dny pro žáky a rodiče, upřesnila evidenci dokladů zdravotně postižených žáků a stanovila termíny jejich individuální výuky. Její plán práce počítá v dalších měsících nejen s informačními besedami pro žáky 9. ročníku k volbě povolání a s pomocí při vyplňování a odesílání přihlášek do středních škol a učilišť, ale i s besedami, které budou zaměřeny na oblast problémového chování mládeže.

Školní družina

Školní družina má dvě oddělení s denním provozem od 06:00 h do 08:00 h a od 11:30 h do 16:00 h. K pravidelné docházce je zapsáno 50 dětí, převážně žáků 1. a 2. ročníku. Jen výjimečně navštěvují školní družinu starší děti, a to v případě, že zde mají mladší sourozence. Nepravidelně dochází do školní družiny asi 10 dětí.

Obě vychovatelky jsou kvalifikované a v letošním školním roce vykonávají přímou výchovnou činnost v rozsahu plného úvazku. Na zdejší škole působí dlouhodobě.

Školní družina je umístěna ve 3. podlaží pavilonu 1. stupně, avšak vlastní prostory jsou omezeny na malou hernu. Výchovná činnost je přenášena do určených kmenových učeben, využívat lze i všechna sportovní zařízení školy. Materiální vybavení je převážně zastaralé, málo podnětné a pro daný počet dětí nedostačující. Podle finančních možností školy jsou hračky a didaktické pomůcky průběžně obnovovány a doplňovány. Sportovně rekreační a turistická náplň, která v činnosti školní družiny převažuje, je vzhledem k prostředí a okolí školy vhodná. Společné, pravidelně organizované sportovní soutěže, navazují na koncepční záměry školy a setkávají se zájmem dětí i jejich rodičů.

Dokumentace je vedena v souladu s §9 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních

družinách a školních klubech, přehledně a funkčně.

Městský úřad ve Frenštátě pod Radhoštěm nevyžaduje od rodičů dětí navštěvujících školní družinu příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů souvisejících s provozem školní družiny.

Prostorové možnosti školy neumožňují realizovat činnost školní družiny ve vlastních učebnách. Zlepšení vybavenosti, zejména vhodným nábytkem a doplňky a zásadní obměnou didaktických pomůcek, je vzhledem k rozpočtovaným finančním prostředkům pro školní družinu nereálné. Uvedená zjištění omezují zařazování odpočinkových a relaxačních činností, které mají z hlediska psychohygieny značný význam zejména pro nejmladší školáky. Školní družina zjevně pracuje ve ztížených podmínkách a náplň práce s dětmi těmto podmínkám vhodně přizpůsobuje. Proto je celkově hodnocena jako dobrá.

Prostorové podmínky školy obecně

Provoz areálu školy byl zahájen v roce 1980. V jednotlivých budovách je umístěno 26 kmenových tříd, odborné učebny chemie, přírodopisu, výpočetní techniky a žákovská knihovna. Vyučující využívají 14 kabinetů pro jednotlivé předměty, včetně kabinetu výchovné poradkyně. Vedení školy využívá místnosti ředitelny, zástupců ředitele a sekretariátu. V areálu jsou dvě tělocvičny, prostory pro školní družiny, jídelny, dílen, cvičná kuchyně, šatny, sklady a prostory bývalého bytu školníka.

Venkovní areál mimo již popsaných sportovišť zahrnuje školní pozemek s domkem pro umístění náradí.

Dotazník pro rodiče žáků

V průběhu inspekce bylo v šesti třídách od 4. do 9. ročníku rozdáno 146 formulářů dotazníku pro rodiče žáků. V následujících dnech žáci odevzdali 92 dotazníků. Dva z nich byly vráceny nevyplněné (pouze s údajem o třídě) a ve dvou dotaznících byla vyplněn pouze jeden bod. Do zpracování bylo zařazeno 88 řádně vyplněných dotazníků, byť i v nich nebyly vždy vyplněny všechny body. Nejčastěji šlo o případy, které rodiče přímo v dotazníku zdůvodnili tím, že jejich dítě navštěvuje školu teprve od září 1999, protože do ní přešlo z jiné školy do třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy.

Ve všech sledovaných oblastech převažovalo kladné hodnocení školy (stupně 1 a 2). Pouze v bodě 6 (materiálně-technické podmínky školy) kleslo procento kladného hodnocení pod 50. Nejde však v tomto případě o to, že by rodiče oblast hodnotili negativně, ale jde o neinformovanost rodičů (20 % odpovědělo „nemohu posoudit“). Odpovědi „nemohu posoudit“ se ve větším počtu objevily i u hodnocení výchovného poradenství (25 %) a hodnocení další nabídky ve vzdělávacím programu (15 %).

Rodiče hojně využili možnosti uvést v závěru dotazníků pozitiva i negativa vztahující se ke škole, méně často uváděli náměty pro inspekci.

Pozitiva uváděná v dotaznících

Mezi pozitivy uvedli rodiče kroužky a nepovinné předměty, které škola nabízí. Zdůraznili nový nátěr dveří v šatnách. Oceňují individuální přístup k dětem a celkově kladný přístup k problémům žáků. Často byla mezi pozitivy školy uvedena třída s rozšířenou výukou tělesné výchovy. Pochvalně zmíněn byl i plavecký a bruslařský výcvik.

Negativa uváděná v dotaznících

Mezi negativy se objevil požadavek zlepšit výuku cizích jazyků a zvýšit počet učitelů angličtiny a kvalitu jejich vzdělávání. Rodiče si zmiňovali nedostatky ve vybavení tříd nábytkem (v 1. třídě – vysoké lavice a nízké židle). Kritizovány byly i šatny žáků a údajně špinavé sociální zařízení. Negativem je podle rodičů vysoký počet žáků ve třídách, a proto se objevil požadavek zvýšit počet tříd. Z jiného okruhu byly připomínky k údajně nekvalitně suplovaným hodinám, k dodržování rozvrhu hodin a lepšímu využívání času v hodinách a k dozorům na chodbách. Rodičům žáků IV. C velmi vadilo přecházení jejich dětí ze střední průmyslové školy na výuku tělesné výchovy a některých dalších předmětů. Rodiče si všímali i vybavení školy pomůckami, požadovali větší počet kulturních akcí a lepší výběr knih v školní knihovně. Bez bližšího vysvětlení byl požadován větší pořádek ve volitelných předmětech. Ojedinele se objevily požadavky na profesionální způsob výuky, zlepšení přípravy vyučujících na vyučování a srozumitelnější vysvětlení učiva a také stesky na chování učitelů k dětem (cit. „chování některých učitelů je přímo nepřijatelné a neodpovídá práci pedagoga“). Nikdy však u těchto závažných připomínek nebylo uvedeno jméno vyučujícího nebo příklad, kdy k nežádoucímu chování vyučujících mělo dojít. Někteří rodiče se obávají, že škola má zájem jen o kvalitní výuku sportovních tříd. Chybí podle nich vyrovnávací třída. Po delší nemoci žáka by škola měla podle mínění rodičů zajistit doučování. Problémem jsou podle části rodičů vztahy mezi dětmi v V. třídě, chování starších k žákům I. a II. tř., vysmívání slabších a tělesně postižených a ztráty věcí v šatně. Řada připomínek se týkala práce školní jídelny: placení obědů z účtu u jiné banky než ČS, malé porce v jídelně a přecházení z jídelny do školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, včetně některých podkladů
- řád školy a rozvrhy žáků školy
- záznamy z pedagogických rad
- protokoly komisionálních zkoušek
- rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně podkladů)
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. - 9. ročníku v škol. roce 1999-2000
- povinná dokumentace školní družiny v školním roce 1999-2000
- výroční zpráva školy za školní rok 1998-1999
- tematické plány zpracované pro školní rok 1999-2000
- evidence problémových žáků a individuální plány
- celoroční plán práce školy ve školním roce 1999-2000
- další plány práce (plán kontrolní činnosti, plán práce vých. poradce, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků)
- kritéria pro přiznávání odměn a osobních příplatků
- dotazníky zadané rodičům žáků v průběhu inspekce

ZÁVĚR

Základní škola Frenštát pod Radhoštěm, Záhuni 408, okres Nový Jičín je celkově hodnocena v oblasti kvality vzdělávání jako škola velmi dobrá, třebaže materiální podmínky (hlavně prostorové a u cizích jazyků i personální podmínky) pro výuku některých předmětů

nejsou příznivé. Řízení školy je na dobré úrovni. Vedení školy sice zavedlo funkční systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, postupuje efektivně při motivaci pracovníků, kvalitně plní koncepční záměry školy, věnuje pozornost spolupráci školy s rodiči, ale v některých oblastech selhává jeho kontrolní činnost. Inspekce nezjistila neefektivní nakládání s finančními prostředky. Finanční prostředky jsou využívány ve prospěch žáků a výchovně vzdělávacího procesu.

Zásadní pozitiva:

- vytvoření vynikajících podmínek pro rozšířenou výuku tělesné výchovy
- kvalitní výchovně vzdělávací proces ve většině předmětů
- propracovaný systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- velký rozsah mimoškolní zájmové činnosti
- pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky, dobrá pracovní atmosféra

Zásadní negativa:

- nedůslednost vedení školy v kontrolní činnosti, absence zpětné vazby
- málo využívaná vnitřní diferenciac
- nedostatečné prostorové podmínky školy

Doporučení

- omezit rozsah slovních informací a vést zejména žáky nejvyšších ročníků k jejich vyhledávání
- ustupovat od požadavku na faktografické znalosti, které nemají trvalý charakter a potlačují rozvoj tvořivého myšlení
- vhodnými formami vnitřní diferenciac (např. náročností úloh, množstvím úloh, práci ve dvojicích) zajistit efektivní využití vyučovací jednotky
- diskusí nad probíraným učivem rozvíjet komunikativní dovednosti žáků
- zajistit ihned alespoň jednu sadu učebnic pro výuku literatury v 7. ročníku a sadu magnetofonových nahrávek k používaným učebnicím anglického jazyka
- respektovat psychohygienické zásady stavby rozvrhu hodin
- odstranit formálnost některých tematických plánů a zkvalitnit jejich zpracování, aby nevycházely z používané učebnice, ale z přijatého vzdělávacího programu

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladislav Vančura	<u>V. Vančura v. r.</u>
Členové týmu	Mgr. Věra Dufková	<u>V. Dufková v. r.</u>
	PhDr. Lubomír Kratochvíl	<u>L. Kratochvíl v. r.</u>
	Mgr. Jiří Šrubař	<u>Jiří Šrubař v. r.</u>
	Mgr. Lenka Vojtovičová	<u>L. Vojtovičová v. r.</u>
	Mgr. Marie Židková	<u>Marie Židková v. r.</u>

V Ostravě dne 26. října 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 11. 1999

Razítko

Mgr. Zdeněk Caisberger

Z. Caisberger v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-11-17	146 374/99-05043

Zřizovatel	1999-11-17	146 373/99-05043
Rada školy	není zřízena	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
1999-11-16	146 371/99	Ředitel školy podal připomínky k inspekční zprávě.

Odstranění nedostatků a připomínky k inspekční zprávě ČŠI **č.j. 146 598/99 - 005 043**

Negativa:

- nedůslednost vedení školy v kontrolní činnosti, týká se nedostatku při vyplňování TK, TV, KLŽ. Byl zpracován metodický list ke správnému vyplňování TK, TV, KLŽ. Třídní knihy budou kontrolovány 1x měsíčně ZŘŠ a 1x pololetně ŘŠ. Třídní výkazy a katalogové listy žáků budou kontrolovány 2x ročně ZŘŠ (I. a II. pololetí) a 1x ročně ŘŠ (počátek šk. roku).
- málo užívaná vnitřní diferenciacce v plánu výchovy a vzdělávání na školní rok 1999-2000 jsou uvedeny jako dlouhodobé a při hospitaci sledovány zásady přiměřenosti, názornosti, individuálního přístupu. V metodách práce spolupráce žáků dobrých se slabšími, samostatné práce žáků, slabší pracují s vyučujícím, rozdílné úkoly pro žáky. Tyto zásady a metody byly projednány s předsedy metodických orgánů a učiteli.
- prostorové podmínky dlouhodobě řešeny s MěÚ Frenštát p. R..

Doporučení:

Některá doporučení byla již řešena mezi VŠ a MO:

- nabídka volitelných předmětů - 7.p.r. informatika, technické činnosti (H), domácnost (D) 8. a 9. p.r., technické kreslení, základy ekonomiky a účetnictví, seminář a praktika z přírodopisu, zeměpisu, dějepisu. Nepovinné předměty: sborový zpěv, užité výtvarné činnosti, pohybové a sportovní aktivity, zdravotní tělesná výchova, náboženství - 305 žáků školy. Kroužky školy - 135 žáků; žáci v kroužcích DDM a TJ Frenštát p. R.;
- učebnice literatury pro 7. ročník zajištěny, dodáno 30 ks.; nahrávky pro výuku anglického jazyka dodány;
- rozvrh hodin podle možností upraven, některé nedostatky v rozvrhu vyplývají z kombinace vyučujících (př. jazyk český - jazyk německý);
- nedostatky v tematických plánech projednány s MO školy;
- k bodu 1. - 3. doporučené - „plán výchovy a vzdělávání na šk. rok 1999-2000“

Závěr:

Všechny ostatní kritické připomínky (z hospitací v předmětech, dotazníku rodičům) byly projednány s MO školy a kolegiem 8.11.1999 a s pedagogy školy 16.11.1999.

razítko školy

Z. Caisberger v. r.
Mgr. Caisberger Zdeněk
ředitel školy